

Προτεινόμενες Απαντήσεις

Νεοελληνική Γλώσσα

7-6-2017

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο ομιλητής αναφέρεται στις συνέπειες από την πρόοδο της επιστήμης και την τεχνολογίας και στο χρέος των επιστημόνων. Αρχικά, εντοπίζει την πνευματική καλλιέργεια ως σκοπό της επιστήμης, ενώ της τεχνολογίας την ικανοποίηση πρακτικών αναγκών. Ακολούθως, επισημαίνει τον αντικρουόμενο ρόλο της επιστήμης στο εικοστό αιώνα, η οποία αντανακλά το ηθικό πνευματικό επίπεδο μιας κοινωνίας, όπου επικρατούν η απαξίωση ανθρωπιστικών ιδανικών, ο υλισμός και προσωποποίηση του ανθρώπου. Γι' αυτό, κατά τον ομιλητή, ο επιστήμονας οφείλει να είναι προνοητικός, κοινωνικά ευσυνειδητός και υπεύθυνος για την εφαρμογή της επιστημονικής γνώσης. Αφού, όμως, οι στόχοι και η χρήση της γνώσης κατακερματίζονται, καθίσταται αναγκαίο να επαναπροσδιορίσουν ηθικά αkéριοι επιστήμονες τις επιδιώξεις τους, σύμφωνα με το ανθρωποκεντρικό πρότυπο του Αϊνστάιν.

- B1** α. Λ
β. Λ
γ. Σ
δ. Σ
ε. Σ

B2α. Ο βασικός τρόπος ανάπτυξης της 1^{ης} παραγράφου είναι η **σύγκριση-αντίθεση**. Στην παράγραφο συγκρίνονται οι έννοιες της επιστήμης και της τεχνολογίας «Επιστήμη και Τεχνολογία δεν ταυτίζονται... του ανθρώπου». Η αντίθεση επιβεβαιώνεται με τη διαρθρωτική λέξη «ενώ».

Δευτερεύων τρόπος ανάπτυξης αποτελεί η αιτιολόγηση, γιατί αιτιολογεί την διαφοροποίηση της επιστήμης από την τεχνολογία «διότι η επιστήμη... της γνώσης». Η αιτιολόγηση επιβεβαιώνεται με τη διαρθρωτική λέξη «διότι».

Επίσης, θα μπορούσε να εντοπισθεί ο τρόπος ανάπτυξης του παραδείγματος, καθώς αναφέρει το παράδειγμα της θέσης του Αϊνστάιν.» Πολύ χαρακτηριστικά... ηθικά ιδανικά».

- B2β.** βέβαια: επιβεβαίωση
εάν: προϋπόθεση/όρος
όμως: αντίθεση
για τούτο: αίτιο-αποτέλεσμα
δηλαδή: επεξήγηση

B3α. αένας: συνεχής, διηλεκτής

προσηλωμένη : προσανατολισμένη, αφοσιωμένη
εγείρουν: γεννούν
αλλοτριώνουν :αλλοιώνουν, φθείρουν, αποξενώνουν
καταστρεπτικό: ολέθριο

B3β. συγκεκριμένο ≠ γενικό

βελτίωσε ≠ χειροτέρεψε, επιδείνωσε

ευθύνη ≠ ανευθυνότητα

υλική ≠ πνευματική, ηθική

ελευθερία ≠ υποδούλωση, ανελευθερία

B4α. Το ασύνδετο σχήμα χρησιμοποιείται για να συνδέσει όμοιες έννοιες (αιτίες της παρεμπόδισης της πνευματικής ολοκλήρωσης) αποσκοπώντας στην ένταση και έμφαση στο λόγο.

Παράλληλα, το ασύνδετο σχήμα συμβάλλει στη ζωντάνια, στην παραστατικότητα και την πύκνωση του λόγου. Χρωματίζει συναισθηματικά το λόγο προσδίδοντας ρυθμικότητα.

B4β. Με τη χρήση του ρητορικού ερωτήματος ο συγγραφέας επιδιώκει τον προβληματισμό του αναγνώστη όσον αφορά στο ρόλο της τεχνολογίας προς όφελος ή προς ζημία του ανθρώπου. Καθοδηγεί εμμέσως τον δέκτη, τον καθιστά κοινωνό του προβληματισμού του και αποσκοπεί στην ευαισθητοποίησή του. Συνάμα, προσδίδει ζωντάνια και παραστατικότητα στο λόγο του, και έμφαση στον προβληματισμό του.

Γ1.

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία: χρήση β' πληθυντικού προσώπου, ρητορικών ερωτημάτων για αμεσότητα-ζωντάνια.

Προσφώνηση

Αγαπητοί καθηγητές και συμμαθητές,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Καθοριστικός είναι ο ρόλος της επιστήμης στην ιστορία του ανθρώπινου γένους, διότι άλλαξε τις συνθήκες ζωής και την πορεία του πολιτισμού. Η επιστήμη ως συντελεστή πνευματικής απελευθέρωσης και πολιτιστικής προόδου επιβάλλεται με γνώμονα το όφελος του συνόλου να καταθέτει τη γνώση για το καλό και την προκοπή της κοινωνίας. Σε μια εποχή με πλήθος οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών προβλημάτων η επιστήμη μπορεί και πρέπει να συμβάλλει αποτελεσματικά στην επίλυσή τους.

Ζητούμενο Α

Ρόλος της επιστήμης στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων. Σημαντικός ο ρόλος της επιστήμης:

- Στην πρόληψη, αντιμετώπιση πολλών ανίατων ασθενειών, στην αύξηση, του προσδόκιμου της ζωής με τη ραγδαία εξέλιξη της ιατρικής και ιδιαίτερα του κλάδου της βιοϊατρικής,
- Στην καταπολέμηση της φτώχειας και της ανέχειας, βελτιώνοντας τις συνθήκες ζωής με την παροχή άφθονων υλικών αγαθών και ανέσεων.
- Στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων, του φανατισμού και του δογματισμού, που γεννούν τη βία, την τρομοκρατία, τους πολέμους. Με την προσέγγιση της αλήθειας, με τη διεύρυνση των πνευματικών οριζόντων ο άνθρωπος ηθικοποιείται και στρέφεται ευκολότερα σε αρετές και αξίες.

- Στην αντιμετώπιση της σύγχρονης παραπληροφόρησης και προπαγάνδας ικανοποιώντας την έμφυτη ροπή του ανθρώπου για γνώση και αναπτύσσοντας έτσι την κρίση του.
- Στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με τη δυνατότητα χρήσης εναλλακτικών πηγών ενέργειας (ηλιακή-αιολική), με μεθόδους όπως η ανακύκλωση και ο βιολογικός καθαρισμός
- Στη μείωση της ανεργίας, αφού προσφέρει εργασία με τα νέα επαγγέλματα που δημιουργούνται λόγω της επιστημονικής εξειδίκευσης.
- Στην καταπολέμηση της εσωτερικής μοναξιάς, της αλλοτρίωσης του σύγχρονου ανθρώπου των μεγαλουπόλεων μέσα από ποικίλες δυνατότητες επικοινωνίας, δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου και γενικότερης αλληλεπίδρασης ατόμων και λαών.
- Στη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από την αναζήτηση της γνώσης, της αλήθειας και της ελευθερίας, καθώς και στην προάσπιση της δημοκρατίας

Ζητούμενο Β

Ηθικά εφόδια επιστήμονα

1) Πίστη σε ανθρωπιστικά ιδανικά:

(δικαιοσύνη, ελευθερία, αγάπη για τον άνθρωπο): αυτό εξασφαλίζουν σεβασμό και κάνουν τον επιστήμονα κοινωνικό λειτουργό, που έχει ως έργο την προσφορά στο κοινωνικό σύνολο.

2) Κοινωνική συνείδηση και υπευθυνότητα:

Αφουγγράζεται τα κοινωνικά προβλήματα, στρατεύεται στον κοινωνικό αγώνα και αναλαμβάνει την ευθύνη για την σωστή χρήση της γνώσης του.

3) Αφιλοχρηματία-ανιδιοτέλεια:

Αντιστέκεται στην κερδοσκοπία και αγωνίζεται αθόρυβα για την εξάλειψη της αμάθειας και τη δημιουργία ενός αληθινού πολιτισμού,

4) Θάρρος, γενναιότητα:

Προβάλλει αντίσταση σε τυχόν πιέσεις της πολιτικής ηγεσίας για στράτευση της επιστήμης στην εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων.

5) Απαλλαγή από δογματισμό:

Συνεργασία, ανταλλαγή απόψεων με άλλους επιστήμονες με στόχο την προσέγγιση της αλήθειας

6) Σύνεση – σωφροσύνη – περίσκεψη:

Θέτει φραγμούς και όρια στην επιστημονική έρευνα με γνώμονα την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του περιβάλλοντος και της ζωής.

7) Διορατικότητα-Ειλικρίνεια-Εντιμότητα-Προσήνεια:

Έχει ενεργό κοινωνικό και πολιτικό ρόλο και δε διστάζει να ενημερώσει το κοινωνικό σύνολο για τυχόν αρνητικές επιδράσεις των επιστημονικών του επιτευγμάτων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Αποτελεί λοιπόν επιτακτική ανάγκη για την ανθρωπότητα ο πρασανατολισμός της επιστημονικής προόδου σε ανθρωπιστικούς σκοπούς ώστε να αποφύγουμε τους

κινδύνου που απειλούν το μέλλον των σύγχρονων κοινωνιών. Καθοριστικός στον ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό της επιστήμης είναι ορόλος τους επιστήμονα.

Αποφώνηση

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!